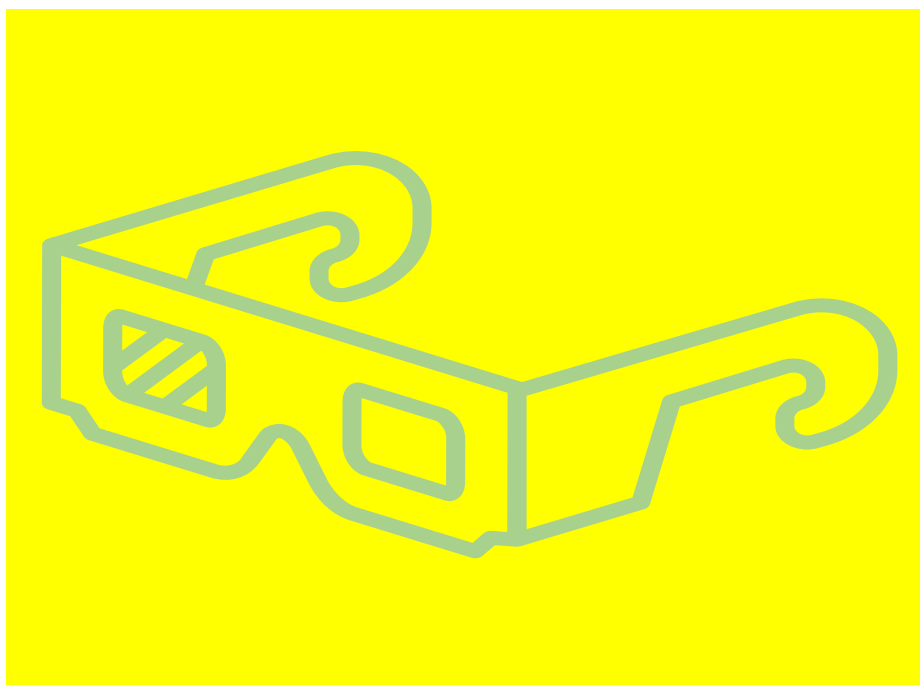


**De praktijk van de Wet Openbaarheid van Bestuur (Wob) bij de  
Gemeente Son en Breugel**



**9 februari 2022**

**Rekenkamercommissie Son en Breugel**

## Inhoud

1. Inleiding .....	3
2. Onderzoek naar de praktijk van de Wob aan de hand van vijf thema's.....	4
3. Wet openbaarheid van bestuur; een korte toelichting.....	5
4. Thema 1: Son en Breugel beleid en de organisatie Wob-verzoeken. ....	5
5. Thema 2: Behandeling Wob-verzoeken in de gemeente Son en Breugel.....	6
6. Thema 3: Rechtsbescherming: bezwaar tegen een Wob-verzoek. ....	8
7. Thema 4: Hoe is de gemeenteraad geïnformeerd over de Wob? .....	8
8. De Wet Open Overheid (Woo) geldt vanaf 1 mei 2022.....	9
9. Conclusies en aanbevelingen.....	10

Bestuurlijke reactie (integraal opgenomen)

## 1. Inleiding

In de 2e helft van 2021 is bij 93 rekenkamer(commissie)s onderzoek gedaan naar de praktijk van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) met een doorkijk naar de nieuwe wet: de Wet Open Overheid (WOO) die op 1 mei 2022 van kracht wordt. Het onderzoek betreft de periode 2018 -2020. Aan het onderzoek namen 93 rekenkamer(commissie)s deel gelieerd aan 93 bestuursorganen. Dit is weer onder te verdelen naar 83 gemeentelijke rekenkamer(commissie)s, 8 provinciale rekenkamers en de rekenkamercommissies van 2 waterschappen. Ook de rekenkamercommissie (rkc) van de gemeente Son en Breugel participeerde in dit onderzoek. In deze bijdrage geeft de rkc Son en Breugel een overzicht van de bevindingen van de gemeente Son en Breugel en vergelijkt dit met de bevindingen bij de 83 andere onderzochte gemeenten.

### 1.2 Aanpak onderzoek

De Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRK) heeft geïnventariseerd welke rekenkamers interesse hadden in een onderzoek naar de Wob. 93 Rekenkamers hebben deelgenomen aan dit onderzoek. Het veldwerk is uitgevoerd door een extern bureau. Het bureau baseert zich in het onderzoek op de volgende methoden: algemeen literatuuronderzoek en historie wetgeschiedenis, per bestuursorgaan onderzoek verricht naar de verschillende beleidsdocumenten, 10 verschillende Wob-dossiers bestudeerd van ieder deelnemend bestuursorgaan, antwoorden op de vragenlijst bij de onderzochte bestuursorganen bekeken, het raadplegen van de website van de betrokken bestuursorganen, interviews en focusgroepen met volksvertegenwoordigers georganiseerd en jurisprudentieonderzoek over Wob-aangelegenheden verricht. Het externe onderzoeksbureau geeft in de verantwoording aan dat gemeenten dat de vragenlijsten door een beperkt aantal bestuursorganen volledig zijn ingevuld. Dit hangt samen met de enorme gedetailleerdheid van de vragenlijst die door het externe bureau is opgesteld.

In het proces met het externe bureau heeft de ambtelijke organisatie van Son en Breugel een feitencheck gedaan die verwerkt is in het brondocument. Het externe bureau heeft dit brondocument alsmede de data van alle onderzochte bestuursorganen en een algemeen rapport gezonden naar de rekenkamers die hebben meegedaan aan dit onderzoek. Op basis van deze documenten heeft de rkc Son en Breugel dit rapport geschreven.

Na het schrijven van dit conceptrapport heeft de rkc met een ambtenaar gesproken. De opbrengst van dit gesprek is verwerkt in de definitieve versie die is aangeboden aan het bestuur met het verzoek om een bestuurlijke reactie. Het eindrapport met de bestuurlijke reactie is naar de gemeenteraad van Son en Breugel gezonden.

### 1.2 Onderzoeksvraag en een vijftal thema's

De vraag die in dit onderzoek centraal staat is:

*Hoe geven de overheden vorm aan de afhandeling van Wob-verzoeken, in hoeverre gebeurt dit rechtmatig, hoe wordt hierover verantwoording afgelegd, hoe is actieve openbaarmaking geregeld en hoe verhoudt zich dat tot de eisen die de Wet open overheid (Woo) straks gaat stellen?*

De onderzoeksvraag bestaat uit verschillende onderdelen en besteedt aandacht aan de Wob uitsplitst naar een vijftal thema's:

1. Het beleid voor de behandeling van Wob-verzoeken, aantal Wob-verzoeken en de organisatie inrichting;

2. De behandeling van Wob-verzoeken;
3. De rechtsbescherming van de indiener van een Wob-verzoek;
4. De verantwoording aan de volksvertegenwoordiging over Wob-verzoeken;
5. De actieve openbaarheid (uit eigen beweging openbaar maken van informatie), mede in het licht van de komst van de Wet open overheid per 1 mei 2022

### 1.3 Leeswijzer

Na de inleiding in het eerste hoofdstuk gaat hoofdstuk 2 kort in op de Wob en geeft een compacte schets van de historie van de wet. In de hoofdstukken 3 tot en met 7 zijn de bevindingen van Son en Breugel besproken en in perspectief geplaatst door de vergelijking met andere gemeenten. Tot slot, in hoofdstuk 8, wordt de relatie gelegd met de opvolger van de Wob, de Wet Open Overheid (WOO) die op 1 mei 2022 van kracht is. In het laatste hoofdstuk 9, trekt de rkc conclusies en geeft aanbevelingen. In de bijlagen zijn de brondocumenten van dit onderzoek opgenomen en staat de bestuurlijke reactie integraal opgenomen.

## 2. Wet openbaarheid van bestuur; een korte toelichting

De Wet openbaarheid van bestuur (Wob) geeft invulling aan een belangrijk beginsel in onze rechtsstaat dat de transparantie van het overheidsbestuur betreft. Dat uitgangspunt is ook in de Grondwet vastgelegd. Artikel 110 van de Grondwet stelt: 'De overheid betracht bij de uitvoering van haar taak openbaarheid volgens regels bij de wet te stellen'. De Wob geeft invulling aan dat Grondwettelijke artikel.

De Wet openbaarheid van bestuur is in mei 1980 in werking getreden. Sindsdien is de wet enkele keren op onderdelen aangepast. De meest ingrijpende aanpassing vond plaats in 1991. Per 1 mei 2022 treedt de opvolger van de Wob in werking namelijk de Wet Open Overheid (WOO).

De Wob stelt regels voor het uit eigen beweging verstrekken van informatie door bestuursorganen. Het onderscheidt de *actieve openbaarheid* en de *passieve openbaarheid*. De wet is gericht tot potentiële gebruikers (zoals burgers, bedrijven, journalisten en wetenschappers) waar de wet aangeeft hoe informatie van de overheid kan worden verkregen, de passieve openbaarheid. Daarnaast richt de wet zich tot de overheid, waar de wet aangeeft wanneer actief informatie moet worden gegeven en in hoeverre informatie op aanvraag moet worden verstrekt. Tot slot is er oog voor derden over wie de informatie kan gaan, de derde-belanghebbende.

Actieve openbaarheid is summier geregeld in de wet. De passieve openbaarheid is verder uitgewerkt. In beide gevallen wordt informatie uiteindelijk openbaar gemaakt met in achtneming van de door de wet gegeven uitzonderingsgronden en beperkingen.

De opvolger van de Wob, de Wet open overheid (Woo), die op 1 mei 2022 in werking treedt verandert niet veel aan de regels over openbaarheid op verzoek van burgers en bedrijven. Dat is anders als het gaat om de actieve openbaarheid. De Woo stelt actieve openbaarmaking van bepaalde overheidsinformatie verplicht. In dit onderzoek naar de uitvoeringspraktijk van de Wob, wordt daarom ook gezien hoe het op dit moment staat met de actieve openbaarheid om vast te kunnen stellen of overheden klaar zijn voor de komst van de Woo.

### 3. Thema 1: Son en Breugel beleid en de organisatie Wob-verzoeken.

De gemeente Son en Breugel ontvangt een relatief beperkt aantal Wob-verzoeken per jaar. In tabel 1 staat een overzicht van ingediende Wob-verzoeken bij de gemeente Son en Breugel in de periode 2018 -2020.

Aan het onderzoek deden 93 bestuursorganen mee (gemeenten, provincies en waterschappen). In het vervolg worden de gegevens van Son en Breugel vergeleken met 83 gemeenten die aan het onderzoek meededen. Deze 83 gemeenten hadden gemiddeld over de periode 2018-2020 133 Wob-verzoeken, zoals te zien is in tabel 1. De gemeente Son en Breugel heeft over dezelfde periode 34 Wob-verzoeken ontvangen.

Opvallend is de vermindering van de ingediende Wob-verzoeken in 2020: Son en Breugel heeft er substantieel minder ontvangen dan de twee jaar ervoor, de andere gemeenten lieten een substantiële toename zien van het aantal verzoeken in 2020. Onder de 68 gemeenten waarvan informatie is ontvangen zitten zowel hele grote gemeenten (G4) als kleinere gemeenten. Een verklaring voor het geringe aantal Wob-verzoeken van Son en Breugel is niet gevonden.

**Tabel 1: Deelnemende gemeenten, gemiddeld aantal Wob-verzoeken (N=68) afgezet tegen aantal Wob-verzoeken gemeente Son en Breugel.**

Jaartal	Gemeenten	Son en Breugel
2018	39	12
2019	39	14
2020	54	8
Totaal	133	34

De gemeente Son en Breugel heeft geen specifiek beleid, afspraken en werkinstructies voor de behandeling van Wob-verzoeken. Uit dit onderzoek bij 83 gemeenten is gebleken dat 58% geen beleid heeft op dit terrein heeft.

De afdeling juridische zaken van Son en Breugel ontvangt en handelt het Wob verzoek af, de vakafdeling levert de inhoudelijke informatie en documenten aan juridische zaken. 60% van de onderzochte gemeenten doet dit op dezelfde wijze als Son en Breugel. Uit het onderzoek blijkt dat medewerkers van Son en Breugel vinden dat deze samenwerking over het algemeen prima verloopt en dat een goede samenwerking wordt ervaren.

### 4. Thema 2: Behandeling Wob-verzoeken in de gemeente Son en Breugel

In dit onderzoek is, zoals vermeld in tabel 1, gekeken naar het aantal Wob-verzoeken zoals de gemeente Son en Breugel die heeft ontvangen in de periode 2018 – 2020. Van de 34 ingediende Wob-verzoeken over de periode 2018-2020 zijn er 10 aanvragen van de gemeente Son en Breugel voor dit onderzoek uitgebreid bekeken.

In alle 10 de dossiers heeft het college van B&W een besluit genomen over het Wob-onderzoek. In tabel 2 is een overzicht opgenomen van de 10 dossiers, wie de Wob-aanvraag heeft ingediend, welke domein het betreft, of er in het dossier informatie is verstrekt, op welke wijze de gevraagde informatie is verstrekt en of er een bezwaarschrift is ingediend op het besluit dat het college heeft genomen op het Wob-verzoek.

Uit het onderzoek komt naar voren dat in de onderzochte gemeenten ruim 70% van de indieners van een verzoek een burger is. Opvallend is dat in Son en Breugel meer bedrijven een Wob-verzoek indienen dan gemiddeld in andere gemeenten en dat de verzoeken minder van burgers komen dan in de andere gemeenten. Hierbij merkt de rkc op dat de steekproef van 10 dossiers klein is. Bij de gemeente zijn er tot nu toe geen 'no cure no pay' bureaus die een Wob-verzoek indienen, een journalist dient soms een paar keer per jaar een verzoek in.

Het fysiek domein is het beleidsterrein waarin de meeste Wob-verzoeken worden ingediend. Zowel bij Son en Breugel als de onderzochte gemeenten heeft 70% van de Wob-verzoeken betrekking op het fysieke domein. Het fysieke domein beslaat dan ook een breed terrein aan onderwerpen en raakt aan de (veranderingen) in de leefomgeving van mensen.

**Tabel 2. Overzicht van de 10 Wob-dossiers van de gemeente Son en Breugel**

Dossier	Indiener	Domein	Informatie verstrekt	Wijze van verstrekken	Bezwaar
1	NGO	Fysiek domein	Ja	Kopie document	Nee
2	Journalist	Politiek-Bestuurlijk	Ja	Kopie en kennis te nemen	Nee
3	Bedrijf	Coronaregeling NOW	Ja	Kopie document	Nee
4	Burger	Fysiek domein	Ja	Kopie document	Nee
5	Bedrijf	Verhuizingen/geboorte	Ja	Inlichtingen verstrekt	Nee
6	Anders	Fysiek domein	Nee	n.v.t.	Nee
7	Burger	Fysiek domein	Nee	n.v.t.	Nee
8	Advocaat	Fysiek domein	Ja	Kopie document	Nee
9	Burger	Fysiek domein	Ja	Kopie en kennis te nemen	Nee
10	Bedrijf	Fysiek domein	Ja	Kopie document	Ja

Op de website van de gemeente Son en Breugel staat heldere informatie over een Wob-verzoek, het indienen ervan en de tijd waarbinnen de aanvrager een besluit kan verwachten. De informatie op de website is goed vindbaar, volledig, toegankelijk, helder en in een goed en begrijpelijk taalgebruik. In vergelijking met de andere gemeenten doet de gemeente Son en Breugel het erg goed op dit punt. Daar waar de gemeente Son en Breugel het zeer goed doet, doen andere gemeenten het matig (41%) of onvoldoende (18%).

Een Wob-verzoek bij de gemeente Son en Breugel kan worden ingediend via een formulier op de website of per brief. Email verzoeken neemt de gemeente niet in behandeling. Bij 34% van de gemeenten is het wel mogelijk om via email een Wob-verzoek in te dienen. In het algemene beleid van de gemeente Son en Breugel is vastgelegd dat aanvragen niet via een email kunnen worden ingediend, ook een Wob-aanvraag niet. Bovendien ziet de gemeente het risico dat er een Wob-verzoek wordt ingediend en dat het in een mailbox zit en niet wordt opgevolgd. De verzoeken per mail krijgen een bericht van de ambtelijke organisatie met de mededeling dat de aanvragen via een juiste weg een verzoek kan indienen bij de gemeente.

Het onderzoek bij de 10 dossiers heeft uitgewezen dat er geen onnodige drempels worden opgeworpen voor de verzoeker. Bij 98% van de onderzochte gemeenten is dit ook zo. Ook informeert de gemeente bij

de verzoeker per mail of telefoon als het verzoek niet (helemaal) duidelijk is. Dit soort concretiseringsgesprekken heeft plaats gevonden bij de gemeente Son en Breugel bij zeer omvangrijke Wob-verzoeken, onduidelijke geformuleerde Wob-verzoeken en bij politiek-bestuurlijke verzoeken.

Van de 10 dossiers zijn alle aanvragers schriftelijk geïnformeerd over het besluit van de aanvraag. Bij 8 verzoeken is (deels) informatie verstrekt, 1 verzoek is geweigerd op basis van de aanbestedingswet en in 1 situatie is geen informatie verstrekt omdat de informatie niet was opgenomen in een bestaand document.

In alle 10 de onderzochte dossiers van Son en Breugel heeft het bestuur zich gehouden aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Over het algemeen beslist de gemeente Son en Breugel tijdig op Wob-verzoeken. In 2018 zijn alle aanvragen binnen de gestelde termijn afgehandeld. In 2019 en 2020 is het in beide jaren 1 keer voorgekomen dat de gemeente niet binnen de termijn heeft beslist op een Wob-verzoek, de overschrijding bedroeg 7 dagen. In vergelijking met de andere gemeenten doet de gemeente Son en Breugel het prima.

Daar waar de gemeente niet alle informatie verstrekt, hangt dat samen met eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer of het voorkomen van onevenredige behandeling van personen of dat het vertrouwelijke gegevens betrof. Bij sommige documenten zijn handtekeningen of persoonlijke beleidsopvattingen in het verstrekte document zwart gemaakt, zodat dit voor de aanvrager niet is te lezen.

In 3 van de onderzochte dossiers van de gemeente Son en Breugel is specifiek nagegaan in hoeverre een beleidsopvatting openbaar kon worden gemaakt.

De gemeente Son en Breugel houdt niet bij hoeveel Wob-verzoeken er volledig of deels worden ingewilligd. Ook over het al dan niet buiten behandeling stellen van Wob-verzoeken houdt de gemeente geen informatie bij. Hierover zijn dus geen cijfers, zoals de vele andere gemeenten.

Van de 10 onderzochte dossiers van de gemeente Son en Breugel zijn 8 Wob-verzoeken gehonoreerd, dit is 70%. Na een gegrond bezwaar is dit 80%. Om een indruk te geven staat in tabel 4 een overzicht van de onderzochte gemeenten en welk percentage van de Wob-verzoeken is ingewilligd en welke (deels) zijn afgewezen.

**Tabel 4. Wob-verzoeken, beslissing (percentage ingediende verzoeken alle onderzochte gemeenten)**

Geheel ingewilligd	Gedeeltelijk afgewezen	Geheel afgewezen	Buiten behandeling	Anders	Totaal
50%	23%	14%	5%	8%	100%

Sommige Wob-verzoeken behelzen een aanzienlijke hoeveelheid documenten. Om die reden is in de Wob een artikel opgenomen om kosten bij de aanvrager in rekening te kunnen brengen. De gemeente Son en Breugel heeft in haar legesverordening met bijbehorende tarieventabel deze mogelijkheid opgenomen. De raad heeft dit voor het jaar 2022 vastgesteld in haar veergadering van 23 december 2021. In de praktijk maakt de gemeente gebruik om via deze lijn kosten aan de Wob-verzoeker in rekening te brengen. 56% van de onderzochte gemeenten doet dit op dezelfde wijze als Son en Breugel. 41% van de gemeenten brengt geen kosten in rekening voor welk Wob-verzoek dan ook.

Het beeld gaat in Nederland rond dat er mensen of bedrijven zijn die misbruik maken van de Wob, een Wob-verzoek indienen om een schadevergoeding te ontvangen wegens niet tijdig besluiten door het

bestuursorgaan of zeer uitvoerige verzoeken in te dienen die geen enkel doel dienen. In Son en Breugel is in de onderzochte periode geen enkel Wob-verzoek om de reden van misbruik buiten behandeling gesteld.

Ook uit het onderzoek blijkt dat geen van de onderzochte gemeenten een Wob-verzoek heeft afgewezen of buiten behandeling gesteld vanwege misbruik van recht.

## 5. Thema 3: Rechtsbescherming: bezwaar tegen een Wob-verzoek.

In 8 van de 10 onderzochte dossiers is (deels) informatie verstrekt. Van de 10 onderzochte dossiers is 2 keer een bezwaarschrift bij de gemeente ingediend tegen het genomen Wob-besluit. In de twee bezwaarprocedures is er 1 bezwaar ingetrokken en 1 bezwaarschrift gegrond verklaard, de gevraagde informatie is daarna alsnog verstrekt. In de gemeente Son en Breugel zijn geen procedures over een Wob-verzoek gevoerd bij de rechtbank: geen beroep tegen een ongegrond bezwaar en ook is er geen voorlopige voorziening voor een Wob-verzoek aan de rechter gevraagd.

## 6. Thema 4: Hoe is de gemeenteraad geïnformeerd over de Wob?

Uit het onderzoek blijkt dat de gemeenteraad in de meeste gemeenten niet specifiek wordt geïnformeerd over de Wob. In het jaarverslag van de gemeente Son en Breugel wordt de gemeenteraad hierover geïnformeerd. Deze lijn hanteren de meeste bij dit onderzoek betrokken gemeenten, 'slechts' 5% van de onderzochte gemeente zendt een specifieke Wob-rapportage naar de raad. Dat heeft dan ook betrekking op grote gemeente met grote aantallen Wob-verzoeken.

## 7. Thema 5 Wob en actieve openbaarheid en opmaat naar de Woo

Naast de passieve openbaarheid (het behandelen van Wob-verzoeken) is er in de wet ook de actieve openbaarheid opgenomen. Bestuursorganen dienen actief hun informatie beschikbaar te stellen en te publiceren. Mede uit dit onderzoek blijkt dat de actieve openbaarheid slechts beperkt in de Wob is geregeld en dat veruit de meeste bestuursorganen daar niet actief mee bezig zijn. Met de komst van de nieuwe wet Woo wordt het element van de actieve openbaarheid belangrijker.

Op dit moment heeft de gemeente Son en Breugel geen beleid over het actief openbaar maken van informatie, 67% van de onderzochte gemeenten geeft aan geen beleid te hebben. net zoals in de meeste andere onderzochte gemeenten.

De gemeente Son en Breugel is samen met de Dienst Dommelvallei recent gestart met het treffen van voorbereidingen voor de Wet open overheid (Woo). Dit past in de het beeld van de andere onderzochte gemeenten: 90% treft wel voorbereidingen voor de nieuwe wet die op 1 mei 2022 ingaat.

Om context te geven aan deze verandering een korte schets over de overgang van Wob naar Woo.



## 8. De Wet Open Overheid (Woo) geldt vanaf 1 mei 2022

De Wet open overheid (Woo) heeft tot doel om overheden transparanter te maken en de vervangt Wob. De nieuwe wet moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is.

De Woo erkent dat een goede informatiehuishouding van belang is om de doelen van de wet te bereiken. De Woo bevat daarom een algemene zorgplicht om documenten in goede, geordende en toegankelijke staat te houden. Verder bepaalt het dat er in de begroting en in de jaarlijkse verantwoording van elke gemeente een openbaarheidsparagraaf moet worden opgenomen en schrijft de wet voor dat er maatregelen worden getroffen ten behoeve van het duurzaam toegankelijk maken van digitale documenten. Er komt een 'Adviescollege openbaarheid en informatiehuishouding'. Journalisten, wetenschappers of anderen 'met een beroepsmatig belang bij het gebruik van publieke informatie' kunnen bij het Adviescollege klagen over de wijze waarop bestuursorganen informatie openbaar maken.

Ook onder de Woo kan iedereen een verzoek doen om openbaarmaking van informatie. Geen Wob-verzoek, maar een Woo-verzoek. De systematiek van uitzonderingsgronden op basis waarvan de openbaarmaking van informatie kan worden geweigerd, dat blijft gehandhaafd. De Woo voegt wel een aantal nieuwe uitzonderingsgronden toe. De Woo gaat er ook van uit dat tijdsverloop kan betekenen dat uitzonderingen minder snel kunnen worden ingeroepen. Persoonlijke beleidsopvattingen in documenten, die zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad, hoeven in beginsel niet openbaar te worden gemaakt, tenzij het gaat om documenten die dienen voor de formele bestuurlijke besluitvorming van een aantal specifieke (bestuurs-)organen (op rijks, provinciaal en gemeenteniveau). Persoonlijke beleidsopvattingen in die documenten moeten straks door deze bestuursorganen in beginsel wél in niet tot personen herleidbare vorm openbaar worden gemaakt. Opvallend is ook dat de Woo inzagemoogelijkheden geeft voor personen om hun eigen dossier in te zien, hen die een klemmend belang kunnen opvoeren en onderzoekers.

De termijnen worden in algemene zin korter (vier weken met de mogelijkheid tot verdagen met twee weken). Bovendien kan een beslissing alleen nog verdaagd worden als de omvang of de gecompliceerdheid van de informatie een verlenging rechtvaardigt.

Ten aanzien van de overgang van de Wob naar de Woo past ook een nuancering; niet alles hoeft op 1 mei 2022 op de gemeentelijke website te staan, er is overgangsrecht. Overheden en dus ook gemeenten hebben 5 tot 8 jaar de tijd. De wetgever beoogt ook met de wet een cultuurverandering te bewerkstelligen van openheid. Geheimhouding past immers slecht in een democratie. De publieke sector is van ons allemaal, transparantie in handelen en informatievoorziening is meer dan een wens, het is een vereiste om een democratie tot haar recht te doen komen. In het bijzonder in een steeds complexer wordende samenleving.

Geen overgangsrecht geldt echter voor het indienen van een Wob-verzoek, dat is met ingang van 1 mei 2022 een Woo verzoek.

## 9. Conclusies en aanbevelingen

De vraag die in het onderzoek centraal staat is:

*Hoe geven de overheden vorm aan de afhandeling van Wob-verzoeken, in hoeverre gebeurt dit rechtmatig, hoe wordt hierover verantwoording afgelegd, hoe is actieve openbaarmaking geregeld en hoe verhoudt zich dat tot de eisen die de Wet open overheid (Woo) straks gaat stellen?*

De onderzoeksvraag is uitgesplitst naar verschillende onderdelen en besteedt aandacht aan de Wob uitsplitst naar een vijftal thema's:

1. Het beleid voor de behandeling van Wob-verzoeken en de organisatie-in-richting
2. De behandeling van Wob-verzoeken
3. De rechtsbescherming van de indiener van een Wob-verzoek
4. De verantwoording aan de volksvertegenwoordiging over Wob-verzoeken, en
5. De actieve openbaarheid (uit eigen beweging openbaar maken van informatie), mede in het licht van de komst van de Wet open overheid per 1 mei 2022

De gemeente Son en Breugel gaat op een goede wijze om met Wob-verzoeken. De informatie over de Wob-aanvraag staat goed op de site vermeld. Als er dan een aanvraag is ingediend, tracht de gemeente de aanvraag te honoreren tenzij. De aantallen Wob-verzoeken vallen mee in de gemeente Son en Breugel, zeker in vergelijking met andere gemeenten, om die reden is er geen specifiek beleid. Dat is ook niet nodig; iedere aanvraag wordt serieus genomen, goed met de aanvrager gecommuniceerd en in veruit de meeste gevallen wordt de gevraagde informatie verstrekt. Gezien de aantallen is het ook verstandig om geen specifiek beleid te formuleren, dat zou onnodige regeldruk met zich meebrengen. In de vergelijking met de gemiddelde onderzochte gemeente in dit onderzoek doet Son en Breugel het uitstekend. De aanvragen handelt de gemeente binnen de gestelde termijn af, een enkele keer maakt de aanvrager gebruik van de bezwaarprocedure. De gemeenteraad wordt via het jaarverslag geïnformeerd over de Wob: aantallen en bijzonderheden. Voor de informatiepositie van de raad is een separate rapportage over Wob-verzoeken niet noodzakelijk. De raad kan echter altijd vragen stellen aan het college als er een aanleiding is.

Een aanbeveling van de rkc is om als bestuur te overwegen om Wob-verzoeken (en in de toekomst WOO-verzoeken) breder te accepteren dan alleen via een formulier via de website of per brief. Het is als bestuursorgaan vriendelijker om meerdere vormen van indienen zoals bijvoorbeeld verzoeken die per email of app binnenkomen in behandeling te nemen. Uiteraard als er voldoende gegevens in het verzoek staan vermeld.

Punt van aandacht voor de gemeente Son en Breugel (en voor vele andere gemeenten) is de actieve openbaarmaking van informatie. Met het perspectief van de overgang van de Wob naar de Woo is dat steeds prominenter. De Woo treedt op 1 mei 2022 in werking en de gemeente Son en Breugel heeft een begin gemaakt om samen met de gemeenten binnen de Dienst Dommelvallei voorbereidingen te treffen. Het is aan te raden om na te gaan wat de nieuwe wet betekent en het advies is om er net zo praktisch en klantgericht mee om te gaan als met de uitvoering van de Wob. Vooral het aspect van actieve openbaarmaking verdient het om nog eens goed na te gaan hoe de gemeente Son en Breugel dit vorm kan (en soms op grond van de Woo moet) geven. Dit laatste aspect; actieve openbaarmaking en dat geldt overigens voor veruit de meeste onderzochte gemeenten is een punt van aandacht.

**De door de rekenkamercommissie ontvangen Bestuurlijke reactie college van B&W.**

**Verzenddatum: Uw brief van:**

**Uw kenmerk:**

**Ons kenmerk: Behandeld door: Doorkiesnummer: Onderwerp:**

**Bijlage(n):**

9 februari 2022

1082534

Monica Bellemakers +31 499 491 411 Bestuurlijke reactie op rapport rekenkamercommissie

Aan de leden van de Rekenkamercommissie Son en Breugel

Beste leden van de Rekenkamercommissie Son en Breugel,

Op 20 januari 2022 ontvingen wij uw rapport 'De praktijk van de Wet Openbaarheid van Bestuur (Wob) bij de gemeente Son en Breugel'. U heeft verzocht om een bestuurlijke reactie van het college voordat het rapport naar de gemeenteraad wordt toegezonden.

Allereerst hartelijk dank voor het uitvoeren van het onderzoek naar de praktijk van de Wob bij de gemeente Son en Breugel. Het college hecht grote waarde aan de doelstellingen van de Wob en is blij te vernemen dat de uitkomsten van het onderzoek over het algemeen positief zijn. Hieronder vindt u onze reactie op het onderzoek, waarbij wij in zullen gaan op de conclusies en aanbevelingen. Ook zullen we kort ingaan op de Wet open overheid.

#### *Conclusies en aanbevelingen*

Over het algemeen zijn de uitkomsten van het onderzoek voor de gemeente Son en Breugel positief. Wij zijn blij te vernemen dat in het rapport is opgenomen dat de gemeente Son en Breugel op een goede wijze omgaat met Wob-verzoeken en dat de informatie over het indienen van een Wob-verzoek goed op de website staat vermeld. De afgelopen jaren is hier veel aandacht aan besteed en het is goed om te vernemen dat dit heeft geloond.

In het onderzoek is opgenomen dat de aantallen Wob-verzoeken in de gemeente Son en Breugel meevallen. Het uitgangspunt is altijd openbaarheid. Er wordt eerst bekeken of informatie actief openbaar kan worden gemaakt. Is dat niet het geval, dan kan er een Wob-verzoek worden ingediend. Dit kan het kleine aantal Wob-verzoeken verklaren.

Wij kunnen ons vinden in de conclusies uit het onderzoek en hebben daarover verder geen opmerkingen.

Als aanbeveling geeft de Rekenkamercommissie mee om te overwegen om mogelijkheden om Wob-verzoeken in te dienen te verruimen. Nu kunnen Wob-verzoeken worden ingediend via een e-formulier op de website of per brief. Wij zijn van mening dat deze manieren van indienen op dit moment volstaan. Hebben indieners vragen, dan kunnen zij uiteraard altijd telefonisch en via e-mail contact opnemen. Deze manieren van indienen hanteren wij ook voor andere aanvragen. Vooral nog heeft deze werkwijze niet tot verwarring of problemen geleid bij indieners.

Mocht in de toekomst het beleid voor het indienen van aanvragen wijzigen, dan wordt het indienen van Wob-verzoeken hier uiteraard ook in meegenomen.

## *Wet open overheid*

Wij onderschrijven het standpunt van de Rekenkamercommissie dat de actieve openbaarmaking van informatie punt van aandacht is, zeker gezien de komst van de Wet open overheid (Woo). Het is niet zo dat hieraan in de afgelopen jaren geen aandacht is besteed, maar er is geen beleid opgesteld over het openbaar maken van informatie.

Zoals in het rapport ook te lezen is, zijn er inmiddels voorbereidingen getroffen voor de implementatie van de Woo. Bij deze implementatie zal ook meer aandacht komen voor het aspect van actieve openbaarmaking.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,  
Burgemeester en wethouders van Son en Breugel,

De secretaris,

De burgemeester,

Jeroen Wesselink

Hans Gaillard

### **Postadres**

Postbus 8  
5690 AA Son en Breugel

### **Bezoekadres publieksbalies**

Raadhuisplein 1  
5691 AL Son en Breugel

T 0499 - 491 491 [www.sonenbreugel.nl](http://www.sonenbreugel.nl) [gemeente@sonenbreugel.nl](mailto:gemeente@sonenbreugel.nl)